

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: T. S. D.
t.č. pobytem ZZC Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky Praha,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2025 č. j. OAM-1666/BA-BA01-HA15-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 23. 1. 2025 č. j. OAM-1666/BA-BA01-HA15-2024, žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

II. *Žaloba*

2. V úvodu žaloby žalobce uvedl, že se obává svého návratu do Vietnamu, neboť tam má velké dluhy a nemá ve vlasti možnost vydělat peníze na jejich úhradu. V případě nesplacení dlužné částky může být jeho život ohrožen. Ví, že tyto situace jsou ve Vietnamu zvykem a věřitelé mu mohou fyzicky ublížit. Žalobce se obává, že ochrana ze strany státních orgánů v jeho domovské zemi by mu nebyla poskytnuta v dostatečné míře. Žalobce zdůrazňuje, že žalovaný nemůže na práci policie a vůbec úřadu ve Vietnamu aplikovat evropské standardy. Podklady ve spise, ze kterých žalovaný při svých tvrzeních vychází, jsou v tomto ohledu značně zkreslené. Žalobce má za to, že mu v případě návratu do Vietnamu hrozí vážná újma od soukromých osob, proti které mu však stát neposkytne žádnou účinnou ochranu.
3. V doplnění žaloby žalobce namítal, že žalovaný pochybil, jestliže neudělil žalobci humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného je ve vztahu k § 14 zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce uvedl v rámci správního řízení, že chce v ČR zůstat, protože má v domovském státu dluhy a bojí se věřitelů. Ve Vietnamu by žalobce měl existenční problémy, kdy by nezvládal uhradit dluh, který má z minulosti.

III.

Vyjádření žalovaného

4. Ve vyjádření k žalobě žalovaný popřel oprávněnost žaloby a nesouhlasil s ní, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některá ustanovení správního řádu, případně zákona o azylu. Správní orgán s žalobními námitkami nesouhlasí. Při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce uvedl a shromáždil k nim adekvátní a aktuální informace o situaci ve Vietnamu. K obavě žalobce z kriminálního jednání věřitelů, správní orgán konstatuje, že se jedná o hrozbu ze strany soukromých osob. Za této situace má žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné vietnamské instituce. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě. Oběť trestného činu lichvy není za uzavření úvěru postihován a. Z uvedené informace tak vyplývá, že občané Vietnamu mají možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné státní orgány a domoci se ochrany své osoby a svých práv. Mezinárodní ochrana přitom může být žadateli poskytnuta teprve v případě, kdy mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. Samotný žadatel se však na příslušné orgány domovské země s žádostí o pomoc ve věci svých věřitelů neobrátil. Pokud by státní orgány země původu nebyly schopné nebo ochotné žalobci odpovídající pomoc poskytnout, tuto skutečnost by bylo možné považovat za azylově relevantní. V této souvislosti žalovaný odkazuje na rozsudek NSS č. j. 4 Azs 185/2004 ze dne 13. 9. 2004, ve kterém je uvedeno: „Za pronásledování by mohlo být v souvislosti s ohrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto ohrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.“
5. Z Vietnamu žalobce vycestoval dne 23. 9. 2024, a to na základě osobního rozhodnutí, z čistě ekonomických důvodů za účelem vydělání peněz na zaplacení dluhu. Správní orgán konstatuje, že jmenovaný nehovořil o žádných problémech ze strany vietnamských státních orgánů, které by v době před odjezdem ve své vlasti pociťoval. Na otázku, proč požádal o mezinárodní ochranu v ČR, žalobce odpověděl: „Neměl jsem jinou možnost, než podat

žádost o MO, když jsem byl zadržen policií". Při doptávání, zda správní orgán tomu má rozumět tak, že kdyby žalobce nebyl zajištěn policií ČR, tak by o mezinárodní ochranu nepožádal, jmenovaný sdělil: "Je to pravda, nežádal bych, odjel bych zpět do Maďarska".

6. Správní orgán konstatuje, že výše jmenovaný o mezinárodní ochranu požádal až v době, když ho zadržela policie, jak žalobce sdělil. Hlavním důvodem ve věci mezinárodní ochrany žalobce je tedy snaha o setrvání na českém území a legalizace jeho pobytu v ČR. Žalobce se snaží pomocí udělení mezinárodní ochrany legalizovat svůj další pobyt na území ČR, což správní orgán konstatuje, že toto nezakládá relevantní důvod udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

IV.

Posouzení věci soudem

7. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

V.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je nedůvodná.
9. Dle § 12 zákona o azylu „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
 - a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
10. Dle § 14 zákona o azylu „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“
11. Podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje
 - a) trest smrti nebo poprava,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.“

12. Žalobce v žalobě tvrdil, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, ust. § 14 a ust. § 14a) zák. o azylu. Soud má za to, že odůvodnění neudělení těchto forem mezinárodní ochrany je v napadeném rozhodnutí dostatečné, srozumitelné a logické a soud se s jeho závěry ztotožnil.
13. Ze správního spisu má soud za prokázané, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu na území ČR proto, že v ČR chce pracovat a vydělávat, aby mohl splatit dluh ve Vietnamu a má obavy z věřitelů v zemi původu.
14. V pohovoru před správním orgánem uvedl, že do vlasti se nemůže vrátit kvůli velkému dluhu. Pokud nebude mít finanční prostředky na zaplacení dluhu, bude jeho život ohrožen. Půjčil si peníze od „černé společnosti“. Věřitelé jsou schopni mu fyzicky ublížit, třeba ho napadnout. Ví, že ve Vietnamu je to zvykem. Potvrdil, že tuto informaci má jen z doslechu. K tomu, že pokud by své dluhy ve Vietnamu splácel, tak mu nehrozí žádné nebezpečí, uvedl, že to neví, asi nechtějí, aby splácel. Chtějí splatit dluh hned. V poskytnutí údajů ke své žádosti uvedl, že v době ode dne 24. 9. 2024 do dne 27. 11. 2024 byl v Maďarsku. Jel do ČR pouze na návštěvu, chtěl zde pobývat týden a vrátit se do Maďarska, ale během krátkého pobytu ho zadržela policie. Do Maďarska se nechce vrátit. O udělení mezinárodní ochrany v ČR žádá, protože se do Vietnamu nemůže vrátit kvůli velkým dluhům. Při návratu by byl jeho život ohrožen „černou společností“, u které je zadlužen. O mezinárodní ochranu v ČR požádal, jelikož byl zadržen policií ČR. Domníval se, že maďarské vízum stále platí, a že tak může cestovat po EU legálně. Kdyby věděl, že jede do ČR nelegálně, nikam by nejel.
15. V rámci Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, neboť si ve vlasti půjčil hodně peněz, tzv. „černé peníze“ s vysokým úrokem. Za cestu do Evropy musel zaplatit cca 500 000 Kč. Nemůže se vrátit do Vietnamu, když nevrátí půjčené peníze, tak bude jeho život ohrožen.
16. Soud nejprve upozorňuje, že pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o mezinárodní ochranu, to stíhá žadatele o ni. Po žalovaném se požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou žadatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany a tvrzení žadatele podle toho posoudit (viz rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004-89). Pokud jde o břemeno důkazní, to je výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je primárně povinen žadatel, nicméně správní orgán je současně povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují. V častých případech však správní orgán rozhoduje za důkazní nouze, tedy, kdy žadatel ani žalovaný není schopen doložit, či vyvrátit určité tvrzení nebo skutečnost žádným přesvědčivým důkazem.
17. Soud k žalobním námitkám uvádí, že se ztotožnil s argumentací obsaženou v napadeném rozhodnutí, kde žalovaný zhodnotil, že žalobcem uvedené skutečnosti svědčí o tom, že žalobce se podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednoznačně snažil na území ČR legalizovat svůj pobyt, jelikož nedisponuje žádným jiným pobytovým povolením, o mezinárodní ochranu požádal až po zadržení Policií ČR po několikaměsíčním pobytu v Schengenském prostoru, a dokonce v pohovoru výslovně potvrdil, že pokud by nebyl zadržen, o mezinárodní ochranu by nežádal. Soud proto stejně jako žalovaný konstatuje, že skutečnost, že si žadatel správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlá na

českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládá relevantní důvod udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu.

18. Žalobce dále vyjadřuje obavu ze svých věřitelů v zemi původu, konkrétně z toho, že si půjčil na cestu do Evropy 500.000,-Kč. a věřitelé mu mohou fyzicky ublížit. Žalobce se obává, že ochrana ze strany státních orgánů v jeho domovské zemi by mu nebyla poskytnuta v dostatečné míře. K tomuto soud sděluje, že žalobce uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a ani nebyl nijak politicky aktivní. Samotná skutečnost výslovně potvrzená žalobcem, že z důvodů obsažených v § 12 zákona o azylu neměl žádné potíže v zemi původu, svědčí o tom, že zde nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
19. K tomu soud dále uvádí, že zákon o azylu v § 2 odst. 6 jasně stanoví, že: *„Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“* Jak z citovaného vyplývá, původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu se rozumí státní orgán, strana či organizace ovládající zemi původu žalobce. V tomto případě se ale jedná o soukromou osobu, která může být původcem pronásledování pouze, pokud lze prokázat, že veřejná moc nemůže zajistit ochranu před takovýmto pronásledováním. Taková skutečnost však nebyla zjištěna žalovaným v rámci správního řízení, a ani z tvrzení žalobce důvodnost takových obav nelze dovodit, neboť ten potvrdil, že dosud žádné konkrétní problémy s vyhrožováním ze strany věřitelů ani neměl, že se ani dosud nepokoušel o pomoc v zemi původu na státní orgány požádat, pouze a priori tvrdí, že by mu adekvátní ochrana nebyla poskytnuta.
20. Dle názoru soudu za této situace ob stojí odůvodnění napadeného rozhodnutí, které vychází ze žalovaným opatřené informace o zemi původu: Konkrétně žalovaný vycházel z Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. června 2024 a Informace MZV ČR č. j. 100572-6/2024-MZV/LPTP ze dne 1. 2. 2024 k č. j. MV-3049-1/OAM-2024, půjčky, úvěry a lichva, z níž vyplývá, že poskytnutí půjčky mezi fyzickými osobami je legální, avšak je zde stanovena maximální výše úrokové sazby na 20 % p. a. Úvěry „načerno“, které vybočují ze zákonných mezí při půjčování peněz mezi fyzickými osobami a s nimi související patologické jevy, jsou vietnamskými úřady vnímány jako nežádoucí. Vietnam disponuje dostatečnou legislativou v občansko-právní a trestně-právní úpravě, přičemž vláda má v plánu vytvořit speciální zákon upravující tuto problematiku a novelizovat příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud je mezi fyzickými osobami poskytnuta půjčka, úroková sazba nesmí přesáhnout 20 % p. a. V případě poskytnutí půjčky s úrokovou sazbou 20 až 99 % p. a., dlužník může ke své ochraně využít občanského soudního řízení. Tyto podklady jsou součástí správního spisu.
21. Z výpovědi žalobce a ani z žaloby nevyplývá, že by se žalobce se svými problémy se soukromými osobami v zemi původu obrátil na příslušné státní orgány v zemi původu. Žádná skutečnost nenapovídá tomu, že by žalobci taková pomoc byla nedostupná, nebo dokonce byla odmítnuta.
22. Správní orgán dle názoru soudu také správně v napadeném rozhodnutí konstatoval, že čistě ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy

oprávním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je ČR vázána, a nejsou tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině, zde by pak podle okolností případu přicházelo v úvahu naplnění podmínek pro udělení azylu. Ekonomické problémy v zemi žadatelova původu tak nelze bez dalších okolností považovat za důvodné taxativně stanovenému výčtu důvodů relevantních udělení azylu dle tohoto ustanovení. Žádné takovéto okolnosti však v případě žalobce zjištěny nebyly.

23. Tím, že se žalobce na příslušné orgány v zemi původu neobrátil a současně ani neprokázal, že by mu domovské státní orgány tuto pomoc odepřely, není možná aplikace § 12 zákona o azylu. V případě pronásledování žalobce ze strany věřitelů tak nebyly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, proto jsou námitky žalobce týkající se neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu nedůvodné.
24. Ohledně žádosti žalobce, aby jeho situace byla zohledněna udělením azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, žalovaný k tomuto uvedl v napadeném rozhodnutí, že „uvedl, že z Vietnamu vycestoval za prací, jelikož se tam zadlužil u „černé společnosti“. Do ČR přijel navštívit kamaráda, ale chce zde i nadále zůstat. Správní orgán konstatuje, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Správní orgán po pečlivém prověření všech okolností pobytu žadatele na českém území shrnuje, že životní situaci jmenovaného nelze považovat za nikterak mimořádnou a z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že jeho případ není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, nýbrž případem zcela běžným. Správní orgán shrnuje, že humanitární azyl není určen ke zřízení pobytového povolení. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalovaný nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje.“
25. Uvedené odůvodnění neudělení azylu z humanitárního důvodu považuje soud za dostatečné a logické, přičemž soud připomíná, že je na uvážení správním orgánu, zda tento druh azylu udělí či nikoli, a soud pouze přezkoumává, zda bylo rozhodnutí o neudělení řádně zdůvodněno. V daném případě rozhodnutí správního orgánu vyhovělo těmto požadavkům a je tak v souladu se zákonem.
26. Soud dále uvádí, že okolnost, že žalobce se obává, že by mu ve Vietnamu mohli ublížit jeho věřitelé, nepředstavuje situaci mimořádnou v tom smyslu, že by mohla naplnit důvod zvláštního zřetele hodný dle ust. § 14 zákona o azylu.
27. Ohledně posouzení, zda žalobce splňuje podmínky udělení § 14a zákona o azylu, soud toliko konstatuje, že i ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany byla situace žalobce posuzována především z hlediska jeho vyjádření. Žalobce neměl v zemi původu žádné problémy zejména se státními orgány a těchto se ani v případě návratu do vlasti neobává. Skutečnost, že žalobce se cítí být ohrožen věřiteli, a okolnost, že v ČR je schopen žalobce vydělat větší částky než ve Vietnamu, nepředstavují vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu.
28. V postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí soud nenalezl nedostatky, které by byly způsobilé ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem

své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi v této věci se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval, s čímž se zdejší soud ztotožnil.

29. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je prosté vytýkaných vad a současně jsou závěry učiněné žalovaným správné, neboť žalobcem uváděné skutečnosti nesvědčí o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Veškeré úvahy žalovaného v tomto směru shledal soud přezkoumatelnými. Současně si pro své závěry žalovaný obstaral dostatek aktuálních podkladů, a proto soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VI.

Náklady řízení

30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 11. dubna 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně